

9 מיליארד דולר מחכים לחברות המים הישראליות שיעברו לעולם התעשייה

חברות המים הישראליות מתמחות כיום בעיקר בפיתוח מוצרים לחקלאות ובמערכות מים עירוניות • מחקר שנערך בטכניון מצביע על הפוטנציאל הגדול הצפוי להן אם ישכילו לפתח טכנולוגיות בקרת איכות וטיהור מים למפעלים בענפי המחצבים, התרופות והמזון

אורה קורן

« בישראל פועלות כיום כ-300 חברות בתחום המים. רובן מתמחות בפיתוח מוצרים לחקלאות ולמערכות עירוניות ורק מקצתן פועלות בתחומי התעשייה. לאור הצמיחה הצפויה בעולם בתעשיית עתידות מים, נראה כי התעשייה הישראלית מחמיצה הכנסות של מיליארדי דולר רים בשנה מייצור טכנולוגיה לתעשייה – כגון טכנולוגיות לטיהור מים ולבקרת איכות. בניסיון למצות את הפוטנציאל ערכו משרד הכלכלה, מוסד שמואל נאמן בטכניון ומכון היצוא מחקר שביקש לבחון היכן כדאי להשקיע משאבים לעידוד היצוא. ממצאים ראשוניים מלמדים על פוטנציאל של 9.1 מיליארד דולר בשנה בשלושה ענפי תעשייה, שחברות הישראליות בקושי עוסקות בו – גז ונפט, מזון, תרופות וכרייה.

להתמחות בענפים השונים. חדרה לתחום מהייבת תשתיות שיווק חזק ובהנה של תהליכי הייצור.

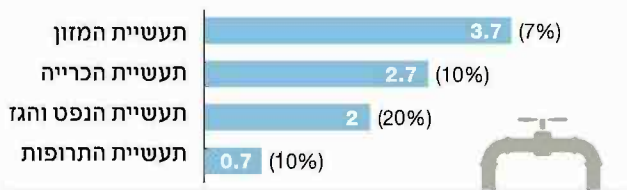
להמיר טכנולוגיות

על פי המחקר, פוטנציאל העסקים הגדול, בהיקף של כ-9.1 מיליארד דולר, מותנה בדרישות רגולטוריות המאלצות חברות להתאים עצמן לסטנדרטים של שמירת הסביבה בשימוש במים, בעיקר בתחומי המחצבים, המזון והתרופות. פוטנציאל ההשקעות בתחום הטיפול במים בתעשיית המזון הוא 3.7 מיליארד דולר ב-2012, עם צמיחה של 7% בשנה. בחמש השנים הבאות, פוטנציאל ההשקעות במים בתעשיית הכרייה הוא 2.7 מיליארד דולר, עם פוטנציאל צמיחה של 10% בשנה. בחמש השנים הקרובות, פוטנציאל ציאל ההשקעות במים בתעשיית הנפט והגז הוא 2 מיליארד דולר, עם צמיחה של 20% בשנה. בחמש השנים הבאות, פוטנציאל ההשקעות במים בתעשיית ליון דולר, עם צמיחה של כ-10% בשנה. בחמש השנים הקרובות.

מתקן טיפול בשפכים של אקוויז' בולנסיה שבספרד. התעשייה מחפשת פתרונות חכמים צילום: אקוויז'

שפע הזדמנויות פוטנציאל ההשקעה בטיפול במים לפי ענפי התעשייה, במיליארדי דולרים ב-2012 (בסוגריים: תחזית צמיחה שנתית)

מקור: מוסד שמואל נאמן

על השוק התעשייתי, והשוק התעשייתי מחפש יותר ויותר פתרונות חכמים. מערכת הנספחים במשרד הכלכלה עוברת חזק בכיוון המגזר התעשייתי. עתיד תעשיית המים הישראלית טמון ביכולתה לספק פתרונות טכנולוגיים מתקדמים לעמידה ברגולציות סביבתיות מחמרות בעולם.

אכיפה מוגברת של הקהילה הבינלאומית

עבודת המחקר שהובילו פורטונה ופרוינד קורן נועדה לסייע לתעשיית המים למצות יותר ויותר דמוניות בחו"ל בתחום התעשיית המבוססת על שימוש מוגבר במים. העבודה מתרכזת במגורים שבהם צמיחת חברות מחייבת פתרונות חדשניים כדי להתגבר על פערים טכנולוגיים קיימים, או להגדיל את יעילות התהליך אל מול מחסור עולמי במים ורגולציות הולכות ומתהדרקות. המחקר המלא יוצג בתערוכה הבינלאומית וואטק 2013 (Watech), שתייערך בעוד כארבעה חודשים. כיום, חברות יצרניות, ובמיוחד חברות בעלות השפעה גדולה על הסביבה כחברות לחיפושי גז ונפט, מחויבות לעמוד בסטנדרטים סביבתיים נוקשים, הכוללים הוראות לגבי טיפול בשפכים. התיעלות בשימוש במים הנפכה לחשובה מבחינתן גם כאמצעי חיסכון. לדוגמה, רגולציה בתחום ייצור התרופות כוללת הנחיות קפדניות על תהליכי הייצור של חומרים פעילים פרמצבטיים. התיקנה האירופית והאמריקאית חלה על מפעלים המשווקים באירופה ובארצות הברית, גם אם המפעל המייצר נמצא במזרח. בתעשיית הגז והנפט, השי

לטיפול במים, וגם תעשיית הנפט והגז מבינה שהעולם משתנה ושי צריך לטפל בשפכים. הפוטנציאל בתעשייה העולמית כמעט בלתי נגמר, הוסיף.

לדברי פורטונה ופרוינד קורן, בישראל כמה חברות מים שזיהו את הפוטנציאל ופועלות בחברות תעשייה. כך למשל, לחברת אטלנטיום מתקנים בקוקה קולה, בשטראוס ובתנובה, שעורכים בדיקות איכות (UV) למים שנכנסים למפעלים. לחברת בלו איי מתקנים בקוקה קולה ישראל ובחברות נוספות, שעורכים ניתוח פרמטרים במים (ניטור). אקוויז' מטפלת בשפכים בטבע ובמפעלי מזון בחו"ל.

העיסוק המצומצם של חברות מים ישראליות בתחום המים לתעשייה נובע ממורכבות התחום ומהשונות בין המפעלים, לא פעם אף בין מפעלים של אותה החברה. לדברי דיסטל, "גם חברה שמוצריה מותקנים במפעל פארמה מסוים, אם היא מנסה להשתלב במפעל אחר של אותה חברה, היא צריכה לעבור תהליך ארוך, כי גם המים שנכנסים לתהליך יכולים להיות שונים. קו הייצור יכול להיות שונה, ורגולציות שפכים יכולה להיות שונה.

"לדוגמה, במקום עם שפע מים לא צריך למחזר כמו במקום שסובל ממחסור במים. אבל אנחי נו רואים יותר ויותר חברות שמסתכלות

ניתן לחלק את שוק המים בעור לם לשלושה תחומים: בית-אזורי - תחום שבו חברות ישראליות מצטיינות בפיתוח תוכנות ניהול ובטיהור; חקלאות - תחום שבו חברות ישראליות נהנות ממוניטין עולמיים בשיטות טפוף ומערכות שליטה ובקרה; ותעשייה - תחום מורכב יותר, המחייב את היצרנים

צילום: מוסד שמואל נאמן

ד"ר גילי פורטונה, הטכניון: "יש חברות ישראליות שפיתחו טכנולוגיה לטיפול במים בתחום ההתפלה, ואת הטכנולוגיה הזאת ניתן ליישם גם בתעשייה, אלא שהחברות אינן מכוונות לשם כיום"